

§ 404

Svar på initiativärende om demokratisk insyn och mer likvärdiga inläsningsmöjligheter för kommunstyrelsens ledamöter från Simon Alm (-)

KSN-2020-03284

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** anse initiativet besvarat.

Sammanfattning

Simon Alm (-) har i initiativärende väckt i kommunstyrelsen 11 november 2020 föreslagit kommunstyrelsen:

- i första hand att kommunstyrelsens ledamöter ges insyn i arbetsutskottets ärendehantering och i andra hand att kommunstyrelsens ledamöter ges insyn i arbetsutskottets ärendehantering som avses avgöras av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige samt
- att kommunstyrelsens ersättare ges samma insyn i arbetsutskottets ärendehantering som ledamöterna enligt ovan
- att ärenden med sekretess undantas i de fall det finns juridiska skäl.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 3 december 2020
- Initiativärende om demokratisk insyn och mer likvärdiga inläsningsmöjligheter för kommunstyrelsens ledamöter från Simon Alm (-)

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till Kommunstyrelsen

Datum:
2020-12-08

Diarienummer:
KSN-2020-03284

Handläggare:
Lars Niska

Svar på initiativärende om demokratisk insyn och mer likvärdiga inläsningsmöjligheter för kommunstyrelsens ledamöter från Simon Alm (-)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** anse initiativet besvarat.

Ärendet

Simon Alm (-) har i initiativärende väckt i kommunstyrelsen 11 november 2020 föreslagit kommunstyrelsen:

- i första hand att kommunstyrelsens ledamöter ges insyn i arbetsutskottets ärendehantering och i andra hand att kommunstyrelsens ledamöter ges insyn i arbetsutskottets ärendehantering som avses avgöras av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige samt
- att kommunstyrelsens ersättare ges samma insyn i arbetsutskottets ärendehantering som ledamöterna enligt ovan
- att ärenden med sekretess undantas i de fall det finns juridiska skäl.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret. Ärendet återremitterades till kommunstyrelsens arbetsutskott för vidare diskussion från kommunstyrelsen 25 november 2020 § 313.

Föredragning

Kommunstyrelsens ledamöter och ersättare får enligt gällande regler och praxis insyn i arbetsutskottets ärendegång i samband med att arbetsutskottet lämnar förslag till beslut till styrelsen. Enligt kommunens kallelseförfarande bör detta ske sju dagar före sammanträdesdagen. I undantagsfall har förslag till beslut varit kommunstyrelsens ledamöter och ersättare tillhanda med kortare varsel än så och, precis som initiativtagaren skriver, det finns exempel med mycket kortare varsel än så.

Anledningarna till att ett ärende inte hinner med till ett ordinarie utskick varierar från ärende till ärende. När situationen ändå uppstår för ett ärende finns ett antal alternativa tillvägagångssätt för hur ärendet ska avgöras:

- Skjuta fram beslut i ärendet till nästa ordinarie sammanträde
- Kalla till ett extra sammanträde för beslut i ärendet
- Ärendet avgörs med ordförandebeslut enligt delegation om brådskande ärenden
- Sent utskick av ärendet till ordinarie sammanträde

Under pågående mandatperiod har alla dessa alternativ använts i olika utsträckning. De olika alternativen påverkar givetvis på olika sätt de förtroendevaldas insyn och deltagande i den demokratiska beslutsprocessen. Ambitionen är alltid att beslut ska fattas i rätt instans på ordinarie sammanträden med rekommenderat kallelseförfarande. Möjligheten till att vid behov kunna använda ovan nämnda alternativa tillvägagångssätt är nödvändigt även fortsättningsvis.

I de fall ärenden måste snabbbehandlas och beredas av arbetsutskottet dagen före kommunstyrelsens sammanträde ska det eftersträvas att utkast till handlingar tillhandhålls till samtliga ledamöter och ersättare i kommunstyrelsen samtidigt som de går till de förtroendevalda i arbetsutskottet.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 3 december 2020
- Initiativärende om demokratisk insyn och mer likvärdiga inläsningsmöjligheter för kommunstyrelsens ledamöter från Simon Alm (-)

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Initiativärende om demokratisk insyn och mer likvärdiga inläsningsmöjligheter för kommunstyrelsens ledamöter

Kommunstyrelsen i Uppsala har femton ledamöter. Dessa har det högsta ansvaret för Uppsala kommuns löpande förvaltning inför fullmäktige. Senast under föregående år vann den avgående kommunstyrelsen ansvarsfrihet med en mycket skör marginal till följd av bristande uppföljningsansvar och redovisning av ekonomin. Vid det tillfället behandlades ledamöterna i kommunstyrelsen helt lika, vilket är rimligt om ledamöterna har haft likadana förutsättningar att följa upp, analysera och påverka verksamheten.

I praktiken är det en stor skillnad mellan majoritet och opposition avseende möjligheten att påverka, men det är även en stor skillnad mellan de ledamöter som är med i presidiet, arbetsutskottet och kommunstyrelsen. I fallande ordning finns information tillgänglig utifrån delegationsbeslut.

En ledamot i kommunstyrelsen kan bli fri från ansvar om denne reserverar sig mot sådana fel som den känner till, men en enskild ledamot som varken får tid till inläsning eller hela bilden blir orättvist drabbad av revisionens självklara hårda ansvarsutkrävande.

Det rimliga är att minska skillnaden i informationstillgång mellan ledamöterna i kommunstyrelsen, vilket i ett minsta möjliga avseende borde handla om att tillgängliggöra arbetsutskottets handlingar likvärdigt för ledamöterna i kommunstyrelsen.

Exemplen är många. Senast idag skedde ett fall där handlingen som majoriteten avser driva fram till beslut funnits sedan 2020-11-06. Handlingen tillgängliggjordes för arbetsutskottets ledamöter, men kommunstyrelsens övriga ledamöter fick vänta till 2020-11-10. Övriga ledamöter fick alltså en enda dag på sig att läsa, en ojämlikhet som var helt onödig.

När inläsningen blir kort ökar risken för att ärendet inte kan hanteras på ett fullgott sätt. Det blir uppenbarligen kortare tid att läsa igenom handlingen, föra dialog med förvaltningen informellt innan beslutssammanträdet, föra dialog med andra partiets företrädare, förankra och föra dialog med partikollegor, föra dialog med allmänheten samt genomföra utspel i medier med tillhörande möjlighet att följa upp gensvaret. Dessa delar är helt avgörande för det demokratiska politiska arbetet.

I en del brådskande fall kan det vara rimligt att ge kommunstyrelsens ledamöter kortare tid på sig än en vecka som i fall där det kan vara ett sista datum för svar på en remiss. Det är dock fullständigt orimligt att ge vissa ledamöter en full veckas inläsning när andra får en dag på sig. Den praktiska konsekvensen av en sådan ordning blir att samtliga ledamöter i kommunstyrelsen avkrävs samma ansvar av revisionen, fullmäktige och allmänheten, trots att ledamöterna har kraftigt ojämlika förutsättningar av till synes helt oförklarliga skäl.

Med anledning av ovanstående yrkar undertecknad

i första hand att kommunstyrelsens ledamöter ges insyn i arbetsutskottets ärendehantering och i andra hand att kommunstyrelsens ledamöter ges insyn i arbetsutskottets ärendehantering som avses avgöras av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige

samt

att kommunstyrelsens ersättare ges samma insyn i arbetsutskottets ärendehantering som ledamöterna enligt ovan

att ärenden med sekretess undantas i de fall det finns juridiska skäl

Simon Alm
Ledamot i kommunstyrelsen